

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۲۰۷۳۹

چاپ اول

۱۳۹۴

INSO

20739

1st.Edition

2015

صنایع دستی - گلیم سرانداز -

ویژگی‌ها

**Handicrafts- Gelim- E - Sarandaz-
Specifications**

Ics:97.195, 59.080.60

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.org>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.org>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یک‌ها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد « صنایع دستی - گلیم سرانداز - ویژگی ها »

رئیس:

طاهری، صدرالدین
(دکترای پژوهش هنر)

نمایندگی

دانشگاه هنر اصفهان

دبیر:

حمزه ای، عباس
(کارشناسی صنایع دستی)

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
استان چهارمحال و بختیاری

اعضاء: (به ترتیب حروف الفبا)

توکلی نیا، مریم
(کارشناس طراحی مد و لباس)

انجمن طراحان لباس و پارچه

رهنما، حکیمه

(کارشناس جغرافیا)

اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان چهارمحال
و بختیاری

سهرابی، مهین

(دکترای پژوهش هنر)

دانشگاه الزهراء

عباسی، فریبا

(کارشناس ارشد صنایع دستی)

دانشگاه الزهراء

نعیمی نیا، فرناز

(کارشناسی ارشد نساجی)

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

هیبتیان، فیروزه

(کارشناس ارشد مردم شناسی)

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
استان چهارمحال و بختیاری

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
و	پیشگفتار
ز	مقدمه
۱	۱ هدف
۱	۲ دامنه کاربرد
۱	۳ مراجع الزامی
۲	۴ اصطلاحات و تعاریف
۵	۵ ویژگی ها
۸	۶ عیوب و نواقص ظاهری
۸	۷ بسته بندی
۱۱	پیوست الف (اطلاعاتی) شیوه نگهداری
۱۲	پیوست ب (اطلاعاتی) آشنایی با برخی نقوش گلیم سر انداز
۱۳	پیوست ج (اطلاعاتی) آشنایی با اصطلاحات بافت گلیم سر انداز
۱۴	کتابنامه
۶	جدول ۱- مشخصات فنی گلیم سر انداز
۷	جدول ۲- ثبات رنگ گلیم سر انداز
۲	تصویر ۱- فن بافت پودنما (پود رو)
۳	تصویر ۲- فن پیچ بافت (پود پیچ)
۱۲	تصویر ب ۱- گلیم سر انداز با نقشمایه بوته شایی یا چارگلی
۱۲	تصویر ب ۲- نقشمایه بوته شایی
۱۲	تصویر ب ۳- گلیم سر انداز با نقشمایه گل گرده
۱۲	تصویر ب ۴- نقشمایه گل گرده

پیش‌گفتار

استاندارد " صنایع دستی - گلیم سرانداز - ویژگی‌ها " که پیشنهاد آن در کمیسیونهای مربوط خدمات توسط سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و تدوین شده و در دویست و چهل و دومین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۹۴/۶/۷ مورد تصویب قرار گرفته است. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- تجربیات و تحقیقات کارشناس

هدف از نگارش این استاندارد تدوین شرایط مطلوب تولید گلیم سرانداز، جهت ارتقا کیفیت این دستبافت که از جمله هنر های صناعی استان چهارمحال و بختیاری است، می باشد، برای نیل به این هدف سعی شده اطلاعات مورد نیاز علاوه بر منابع علمی و انجام آزمایشات لازم، با تحقیقات میدانی وسیع در مناطق تولید و از میان بافندگان این دستبافت به عنوان منابع دست اول اطلاعات این هنر، استخراج و در این استاندارد لحاظ شود.

از سرانداز به عنوان کناره یا قالیجه ای که بالای اتاق بر سر فرش های دیگر پهن می شود یاد شده است (رک، فرهنگ عمید، ص ۶۰۸)، اما سرانداز در معنای اخص آن گلیمی است در ابعاد ۱×۸ متر که یه شیوه رندی بافته شده و از آن به عنوان روانداز(سرانداز) وسایل داخل سیاه جادراستفاده می شود.

مهمترین بافندگان گلیم سرانداز در استان چهارمحال و بختیاری زنان عشایر ایل بختیاری می باشند که این دستبافت را به عنوان یکی از ملزومات زندگی عشایری بافته و همانطور که گفته شد از آن به عنوان پوششی برای وسایل داخل سیاه چادر مانند رختخواب، چمدان و غیره استفاده می کنند. همچنین در شهر و روستاهای شهرستان کوهرنگ نیز که از مناطق بختیاری نشین این استان می باشد بافت گلیم سرانداز رواج دارد که از جمله آنها می توان به شهر چلگرد و روستاهای امیر آباد، شیخ علیخان، مور و... اشاره کرد

به غیر از مناطق بختیاری نشین بافت گلیم سرانداز در دیگر مناطق استان چهار محال و بختیاری نیز رواج دارد که از جمله آنها می توان یه روستاهای اطرف شهرهای اردل، لردگان و منطقه کیار اشاره کرد. در این مناطق معمولاً سرانداز با ابعاد کوچکتر و متناسب با زندگی شهری و روستایی بافته می شود.

برخی نقوش سنتی گلیم سرانداز عبارتند از یلمه، خستی لری، اولادی (اولاد حاج علی که در منطقه سرخون و گندمکار اردل سکونت دارند)، لچک ترنج، نقوش انتزاعی و...

« صنایع دستی - گلیم سرانداز - ویژگی ها »

۱ هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگی ها، نشانه گذاری، بسته بندی و شیوه نگهداری گلیم سرانداز است.

این استاندارد دارای تصاویر رنگی است و بهتر است از نسخه رنگی استفاده شود.

۲ دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این استاندارد شامل کلیه دستبافت هایی به نام گلیم سرانداز که از جمله هنرهای صناعی استان چهارمحال و بختیاری است و نیز کلیه دستبافت هایی که با فن گلیم بافی پیچ باف و با استفاده از تار و پود پشمی و یا تارپنبه ای و پود پشمی بافته می شوند، است.

۳ مراجع الزامی

مدارک زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آنها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است.

۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴ : نساجی- آزمون های ثبات رنگ - ثبات رنگ در برابر مالش.
۲-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۵ : نساجی- آزمون های ثبات رنگ-نگ-ثبات -روش تعیین ثبات رنگ کالاهای نساجی در برابر نور.

۳-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۹ : نساجی- آزمون های ثبات رنگ در برابر حلالهای آلی.

۴-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۵ : نساجی- آزمون های ثبات رنگ-ثبات رنگ در برابر آب.

۵-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۷۶ : نساجی- آزمون های ثبات رنگ-ثبات رنگ در برابر شستشو با صابون یا صابون و سودا.

- ۶-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۹ : نساجی - تعیین نیرو و ازدیاد طول تا حد پارگی نخ تک رشته.
- ۷-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۳۲ : نساجی - تعیین تاب نخ - روش شمارش مستقیم.
- ۸-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۸ : نساجی - اندازه گیری چگالی خطی (نمره) نخ به صورت کلاف - روش آزمون

۴ اصطلاحات و تعاریف

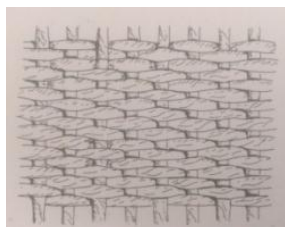
در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر کاربرد دارد:

(برای آگاهی از اصطلاحات کلی گلیم سرانداز به پیوست (ج) مراجعه شود)

۱-۴

دستبافته‌های پود نما (پود رو)

گونه ای از دستبافته‌های داری که در آن پودها به دلیل تراکم بیشتر، تمامی سطح تارها را پوشانده و در هر دو روی دستبافت نمایان می باشد، به طبع همین امر نقوش اینگونه دستبافته‌ها نیز توسط پودهای رنگین به وجود می آید، گلیم از جمله دستبافته‌های پود نما است.

تصویر ۱- فن بافت پودنما (پود رو)

۲-۴

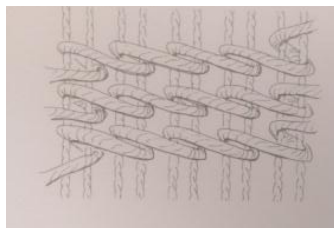
گلیم سرانداز

نوعی گلیم که معمولاً با فن بافت رندی تولید می شود، اما گلیم سرانداز در معنی اخص آن دستبافتی است با ابعاد تقریبی ۸ × ۱ متر که عشایر بختیاری از آن به عنوان پوشش (سرانداز یا روانداز) وسایل داخل سیاه چادر استفاده می کنند.

۳-۴

پیچ بافت (پود پیچ)

یکی از انواع فن‌های بافت گلیم که در آن نخ پود بر اساس نوع بافت یک به یک، دو به دو و با ... به دور رشته‌های تار پیچانده می‌شود.

تصویر ۲- فن پیچ بافت

۴-۴

رندی

یکی از انواع شیوه‌های پیچ بافی که در آن نخ پود به ترتیب یک به یک به دور تارهای چله پیچانده می‌شود، در این شیوه بافت پود نازک کاربرد ندارد.

۵-۴

سیره طول

هم اندازه نبودن طول دو طرف دستبافت.

۶-۴

سیره عرض

نا مساوی بودن عرض دستبافت در قسمت های مختلف آن.

۷-۴

کیس خوردگی

جمع شدگی و یا چین و شکن در قسمت های مختلف سطح بافت.

۸-۴

سفیدک

نمایان شدن نقاطی از نخهای تار از میان نخ های پود گلیم که به صورت دانه های سفید در سطح آن پدیدار می-شود، سفیدک از جمله عیوب گلیم است.

۹-۴

گلیمک

حد فاصل ریشه‌ها و قسمت اصلی بافت که با پود پنبه ای از جنس پود ضخیم مورد مصرف در دستبافت بافته می‌شود، گلیمک بسته به استفاده و یا عدم استفاده از پود نازک در آن صوف و یا کرباس نامیده می شود.

۱۰-۴

نقشمايه

نقوش منفرد هر طرح که به صورت نقوش انسانی، حیوانی، گیاهی، اشیا و غیره در آن مشاهده می شود.

۱۱-۴

سیاه چادر

خیمه مخصوص و مسکن موقت اغلب عشایر ایران که با موی بز و فن گلیم بافی تار رو بافته می شود.

۱۲-۴

نخ تار

چله

رشته‌های نخ‌ی که در جهت طولی هر دستبافت قرار دارند.

۱۳-۴

نخ پود

رشته‌های نخ‌ی که در جهت عرض هر دستبافت قرار دارند.

۱۴-۴

واگیره

محدوده ای از نقش که قابل تکرار در سطح باشد.

۵ ویژگی‌ها

ویژگی‌های گلیم سرانداز شامل موارد زیر است:

۱-۵ ویژگی مواد اولیه

۱-۱-۵ نخ تار

نخ تار گلیم سرانداز باید تماماً از جنس الیاف طبیعی و تابیده باشد (به جدول شماره ۱ مراجعه شود)

۲-۱-۵ نخ پود

توصیه می‌شود نخ پود گلیم سرانداز تماماً از چنس پشم و ترجیحاً دو لا باشد.

معمولاً نخ پود ظریف تر از نخ تار استفاده می شود.

۳-۱-۵ نمره نخ تار و نخ پود

نمره نخ تار و نخ پود گلیم سرانداز معمولاً ۳-۵ متریک می باشد، حد رواداری نمره نخ تار و پود گلیم سرانداز $\pm 2\%$ مقدار فوق است..

۴-۱-۴ مشخصات فنی نخ تار و نخ پود گلیم سرانداز

مشخصات فنی نخ تار و پود گلیم سرانداز برابر با جدول شماره ۱ می باشد.

جدول شماره ۱- مشخصات فنی نخ تار و نخ پود گلیم سرانداز

مشخصات	نخ پود	نخ تار پشمی	نخ تار پنبه ای	شماره استاندارد ملی
نمره نخ در واحد متریک	۳-۵ دولا	۳-۵ دو لا	۳-۵ دولا	استاندارد ملی ایران شماره ۲۸
مقدار تاب در متر نخ	۳۳۳	۳۳۳	۳۳۸	استاندارد ملی ایران شماره ۳۲
حد اقل نیروی گسیختگی	۱۱	۳۳	۴۸	استاندارد ملی ایران شماره ۲۹
حداقل ازدیاد طول تا حد پارگی	۱۳	۱۶	۳۸	استاندارد ملی ایران شماره ۲۹

۵-۱-۵ رنگ

۱-۵-۱-۵ در رنگریزی الیاف مورد استفاده در گلیم سرانداز استفاده از مواد رنگریزی طبیعی ارجحیت دارد، همچنین استفاده از مواد رنگریزی مصنوعی نیز در صورت رعایت کامل شرایط رنگریزی با این مواد و مرغوبیت و ثبات رنگ حاصل از آن بی مانع است..

۲-۵-۱-۵ ثبات رنگ

درجه تغییر رنگ و درجه لکه گذاری گلیم سرانداز در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی باید مطابق جدول شماره (۲) باشد

جدول شماره ۲- ثبات رنگ

شماره استاندارد ملی	حد اقل درجه لکه گذاری		حد اقل درجه لکه گذاری		حد اقل درجه تغییر رنگ	عوامل مختلف	ردیف
	مرطوب	خشک	بر روی پارچه پنبه همراه	بر روی پارچه پشم همراه			
استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۵	-	-	-	-	۴-۵	نور	۱
استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۷۶	-	-	۴-۵	۴	۴-۵	شستشو با صابون یا صابون و سودا	۲
استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۵	-	-	۳-۴	۳-۴	۴-۵	آب	۳
استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۹	-	-	۴	۴-۵	۴-۵	حلال آلی	۴
استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴	۴	۴	-	-	-	مالش	۵

۲-۵ ویژگی‌های بافت

۱-۲-۵ گلیم سرانداز باید با فن گلیم بافی رندی بافته شود.

۲-۲-۵ قسمت‌های سر و ته گلیم سرانداز دست کم باید دارای ۳ سانتیمتر گلیمک (کرباس) باشد.

۳-۲-۵ انتهای گلیمک‌های گلیم سرانداز دست کم باید دارای ۵ سانتیمتر ریشه باشد.

۳-۵ ویژگی‌های طرح و نقش

۱-۳-۵ نقش مورد استفاده در سر انداز از نقوش سنتی و اصیل مانند: بوته شایی یا چار گلی - گل گرده

و ... است. (به پیوست ب مراجعه شود).

۲-۳-۵ نقوش موجود در قسمت های مختلف گلیم سرانداز بخصوص نقوش حاشیه های آن باید فاقد عیوب ظاهری باشد.

ابعاد ۴-۵

گلیم سرانداز معمولا در ابعاد ۱×۸ متر بافته می شود ولی می تواند دارای ابعاد متنوع باشد.

۶ عیوب و نواقص ظاهری

۱-۶ سره طول و عرض

حد رواداری این عیب در گلیم سرانداز ۱٪ کل دستبافت می باشد.

۲-۶ کیس خوردگی

۳-۶ ناصاف و گره دار بودن پود.

۴-۶ وجود شکاف در حد فاصل نقوش و سطوح رنگی.

یاد آوری ۱- حد رواداری این عیب در گلیم سرانداز ۵mm می باشد.

۵-۶ سفیدک

یاد آوری ۲- حد رواداری این عیب یک مورد در یک متر مربع دستبافت می باشد.

۶-۶ پارگی چله ها.

۷-۶ عیب دار بودن طرح و نقش.

۸-۶ ریش بودن چله ها.

۹-۶ پود گذاری غلط.

یاد آوری ۳- وجود عیوب و نواقص مجاز در گلیم سرانداز ۲ مورد در ۱ متر مربع است.

۷ بسته بندی

بسته بندی شامل موارد زیر می باشد :

۱-۷ مواد مورد استفاده در بسته حتی الامکان باید از مواد طبیعی و برگشت پذیر باشد.

۲-۷ بهتر است بسته داری جنسی مقاوم بوده و در اثر ضربه و یا جابه جایی تغییر شکل ندهد، همچنین لایه بیرونی آن باید ضد رطوبت باشد.

۳-۷ طرح و رنگ و اندازه بسته باید با شیئی درون آن همخوانی داشته باشد.

برای این منظور بهتر است بر روی بسته، ترکیبی از تصاویر گرافیکی مربوط به سرانداز و همچنین نمادهای شاخص فرهنگی محل و قوم تولید آن و یا ترکیبی از هر دو درج شود.

۴-۷ نشانه گذاری

مشخصات کالا به شرح زیر بر روی بسته درج شود

۱-۴-۷ نوع کالا

نوع کالا بر روی بسته درج شود

مثال: سرانداز

۲-۴-۷ جنس

مشخصات جنس محصول به شرح زیر بر روی بسته درج شود

۱-۲-۴-۷ جنس الیاف :

نام ریشه ای جنس الیاف عینا ذکر شود.

در صورت استفاده از الیاف گوناگون در محصول مقدار هر یک از آنها به صورت درصد بیان شود.

مثال: برای محصولی که در آن از ۸۵٪ پشم به همراه ۱۵٪ اکریلیک استفاده شده است و یا الیاف پشم آن مخلوط با ۱۵٪ اکریلیک می باشد، الیاف بدین گونه معرفی می شوند :

۸۵٪ پشم ۱۵٪ اکریلیک

۲-۲-۴-۷ جنس رنگ :

جنس رنگ مورد استفاده در رنگرزی الیاف با درج عبارت شیمیایی و یا طبیعی مشخص شود.

۳-۴-۷ نشانه (آرم) تجاری تولید کننده (در صورت دارا بودن).

۴-۴-۷ ابعاد

ابعاد به سانتیمتر ذکر شود.

۵-۴-۷ نام سازنده و یا سازندگان محصول .

۶-۴-۷ آدرس سایت و پست الکترونیک تولید کننده (در صورت دارا بودن).

۷-۴-۷ درج شماره سری مجوز کالا از موسسه یا سازمان مربوطه (مانند سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری).

۸-۴-۷ تاریخ و محل تولید.

۹-۴-۷ درجه کالا

۱۰-۴-۷ وزن خالص به گرم یا کیلو گرم .

۱۱-۴-۷ قیمت کالا

۱۲-۴-۷ عبارت محصول ایران و یا ساخت ایران.

تمامی موارد ذکر شده برای مشخصات کالا در مقابل نمونه فارسی به زبان لاتین نیز ذکر شود.

۱۳-۴-۷ راهنمای اطلاعاتی

مطالب زیر به صورت راهنمای اطلاعاتی تهیه شده و می تواند به صورت کتابچه درون بسته قرار گیرد.

۱-۱۳-۴-۷ اطلاعات مختصر در مورد گلیم سرانداز ، محل تولید و اقوام تولید کننده آن

در این مورد می توان از اطلاعات ارایه شده در مقدمه این استاندارد استفاده کرد .

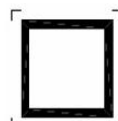
۲-۱۳-۴-۷ درج مشخصات کالا طبق زیر بند ۴-۷

۳-۱۳-۴-۷ شرایط شستشو.

شرایط شستشو طبق بند الف-۲ ذکر شود.

۱۴-۴-۷ نشانه های نساجی

این نشانه ها ذیل شرایط شستشو درج شود

پیوست الف

(اطلاعاتی)

شیوه نگهداری

الف-۱ شیوه نگهداری

شیوه نگهداری گلیم سرانداز شامل موارد زیر است :

الف-۱-۱ نگهداری در انبار

الف-۱-۱-۱ میزان رطوبت انبار باید حدود ۶۸-۵۰ درصد حفظ شود .

الف-۱-۱-۲ دمای انبار باید در حدود ۲۵-۱۶ درجه سلسیوس حفظ شود.

الف-۱-۱-۳ محصول در انبار باید دور از تابش مستقیم نور آفتاب و دیگر نورهای مضر (مانند نور لامپ فلورنست) نگهداری شود.

الف-۱-۱-۴ فضای انبار باید داری تهویه مناسب بوده و هوا به راحتی در آن جریان داشته باشد.

الف-۱-۱-۵ فضای انبار باید عاری از گرد و غبار و همچنین حیوانات و حشرات (مانند موش، سوسک، بید و ...) آسیب رسان به محصول باشد.

الف-۲ شستشو

الف-۲-۱ شستشوی محصول باید در دمای کمتر از ۳۰ درجه سلسیوس انجام شود.

الف-۲-۲ شستشوی محصول باید در محیطی خنثی انجام شود.

الف-۲-۳ شستشوی محصول با ماشین مجاز نمی باشد.

الف-۲-۴ سفیدگری محصول مجاز نمی باشد.

الف-۳ اطو کاری

حد اکثر دمای مجاز برای اطو کاری محصول ۱۴۸ درجه سلسیوس است.

پیوست ب

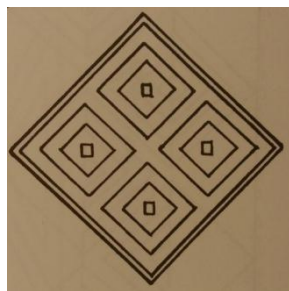
(اطلاعاتی)

آشنایی با برخی نقوش گلیم سرانداز

برخی نقوش گلیم سرانداز در تصاویر زیر نشان داده شده است.

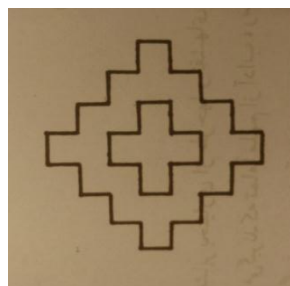
تصویر ب ۱ - گلیم سرانداز با نقشمایه
"بوتی شایی" یا "چار گلی"

تصویر ب ۲ - نقشمایه بوتی شایی

تصویر ب ۳ - گلیم سرانداز با نقشمایه گل گرده

تصویر ب ۴ - نقشمایه گل گرده

پیوست ج
(اطلاعاتی)

آشنایی با اصطلاحات گلیم سرانداز

ردیف	اصطلاح	آوانگاری
۱	پودنما	Pudnamā
۲	پود رو	Pud ru
۳	سرانداز	sarandāz
۴	رندی	Rendi
۵	پودپیچ	pudpič
۶	پیچ بافت	pičpāft
۷	سره طول	Sere tul
۸	سره عرض	Sere arz
۹	گلیمک	gelimak
۱۰	چله	Čele
۱۱	واگیره	Vāgire
۱۲	کیس خوردگی	Kis
۱۳	سفیدک	sefidak
۱۴	نقشمایه	naqšmāye
۱۵	بوتی شایی	Buti šāyi
۱۶	چار گلی	Čār goli
۱۷	گل گرد	Ĝol gerd
۱۸	چلگرد	Čelgerd
۱۹	یلمه	Yalame
۲۰	خشتی لری	Xešti lori
۲۱	سرخون	Sar xun

کتابنامه

- نتایج آزمایشات انجام شده در سال ۱۳۹۰
- جزایری، زهرا، شناخت گلیم، چاپ دوم، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۸۰، صفحات ۳۴-۴۵.
- رحیمی، زمره، دستورالعمل ضوابط و معیارهای کیفی محصولات صنایع دستی ایران، معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایران، ۱۳۷۸، صفحات ۱۰-۶.
- قاضیانی، فرحناز، اختیاری ها بافته ها و نقوش، تهران، انتشارات سازمان میراث فرهنگی کشور، چاپ اول، ۱۳۷۶، صفحات ۸۶، ۱۳۰، ۱۶۶